

65.

На основу члана 13. став 1. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“ број 36/09) члана 32. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/07) и члана 77. Статута општине Чока („Службени лист општине Чока“ број 3/02 , 8/02 , 7/05 и 11/08),

Скупштина општине Чока на седници одржаној дана 24.11.2010. године донела је

О Д Л У К У
О ДОНОШЕЊУ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ
ОПШТИНЕ ЧОКА ЗА ПЕРИОД ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ

I.

Ради дефинисања циљева управљања отпадом на подручју општине Чока доноси се Локални план управљања отпадом на подручју општине Чока за период почев од 2010. до 2020. године.

II.

Послове организованог сакупљања чврстог комуналног отпада као и послове управљања отпадом на подручју општине Чока обавља Јавно Комунално Предузеће „Чока“ са седиштем у Чоки ул. Палих бораца бр. 5.

III.

Локални план управљања отпадом општине Чока за период од 2010. до 2020. године чини саставни део ове Одлуке.

IV.

Потребна средства за спровођење ове Одлуке обезбеђена су у буџету општине Чока.

V.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана рачунајући од дана објављивања исте у „Службеном листу општине Чока“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - АП ВОЈВОДИНА
О П Ш Т И Н А Ч О К А
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЧОКА
Број: 016 - 1/2010 – XXI
Дана: 24.11.2010.
Ч О К А

Председник СО –е Чока,
Пинтер Чаба с.р.

ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ ЧОКА 2010 – 2020. ГОД.

1. УВОД

Успостављање система управљања отпадом подразумева постизање пуне контроле над свим елементима и токовима отпада од настајања, сепарације, сакупљања, превоза па до коначног одлагања. Локални план управљања отпадом (у даљем тексту: план) представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине Чока.

План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за прикупљање, транспорт, третман и одлагање отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести. Исто тако, утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, и да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратешком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, селективном сакупљању отпада, принципу неутрализације опасног отпада, решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

Први степен решавања је на општинском нивоу, од утврђивања сопствених потреба, укључујући и нове обухвате насеља у којима није организовано сакупљање смећа, јачање сопствених капацитета, институционалног, правног, организационог, кадровског оспособљавања до сталне едукације грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине.

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009) Скупштина јединице локалне самоуправе је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу наведеног закона (23. мај 2010. године) донесе Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са регионалним и државним плановима.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове заштите животне средине и комуналног надзора у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, урбанизма као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине укључујући и организације потрошача. Обзиром да се План управљања отпадом доноси за период од 10 година поново разматра сваких 5 година и треба да буде усклађен са Националним и Регионалним планом стога је било потребно именовати Комисију за израду Локалног плана управљања отпадом (у даљем тексту: комисија). У складу са чланом 41. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/2007), члана 115. Статута општине Чока („Службени лист општине Чока“ бр. 3/2002, 8/2002, 7/2005 и 11/2008), члана 13. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009) Председник општине Чоке је дана 18. 05. 2010. године донео Решење број 031-29/2010-01 о именовану Комисије за израду Локалног плана управљања отпадом општине Чока у следећем саставу:

- **Давидов Гаврило, дипл. правник** – председник комисије, представник ЈКП ” ЧОКА ” из Чоке,
- **Чонти Иштван, грађ. инг.** – члан, представник ЈКП ” ЧОКА ” из Чоке,
- **Јо Ирен, дипл. економиста** – члан, начелник Одељења за привреду, финансије, урбанизам, грађевинарство, стамбено- комуналне делатности
- Инспекцијске послове и имовинско- правне послове,
- **Клиска Душанка, дипл. инг. агр.** – члан, Инспектор за заштиту животне средине,
- **Косо Роберт, дипл. инг. агр.** – члан, Шеф службе за урбанизам,
- **Шевењхази Ева, дипл. инг. тех.** – члан, Самостални стручни сарадник за привреду,

Задатак Комисије је да изради и предложи Скупштини општине на усвајање Локални план управљања отпадом.

2. ПРАВНИ ОКВИР

2.1. Прописи Републике Србије

1. Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009).
2. Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009).
3. Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004 и 36/2009).
4. Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009 и 81/2009).
5. Закон о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/2007).

6. Закон о комуналним делатностима („Сл. гласник РС”, бр. 16/97 и 42/98).
7. Закон о водама („Сл. гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/95, 101/05 и 30/10).
8. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009).
9. Закон о хемикалијама („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009).
10. Закон о биоцидним производима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009).
11. Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређења депонија отпадних материја („Сл. гласник РС”, бр. 54/92).
12. Правилник о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја („Сл. гласник РС”, бр. 12/95).
13. Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 84/05).

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 265. „Службени лист општине Чока”

14. Правилник о условима и начину разврставања, паковања и чувања секундарних сировина („Сл. гласник РС”, бр. 55/2001).
15. Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају („Сл. гласник РС”, бр. 53/2002).
16. Закон о сточарству („Сл. гласник РС”, бр. 41/2009).
17. Закон о враћању утрина и пашњака селима на коришћење („Сл. гласник РС”, бр. 16/92).
18. Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 65/2008 и 41/2009).
19. Правилник о начину нешкодљивог уклањања и искоришћавања животињских лешева („Сл. гласник РС”, бр. 7/81).
20. Правилник о условима које морају испуњавати објекти у којима се врши нешкодљиво уклањање и прерада животињских лешева, кланичних конфиската и крви („Сл. гласник РС”, бр. 7/81).
21. Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 („Сл. гласник РС”, бр. 29/2010).

2.2. Прописи локалне самоуправе

Јединица локалне самоуправе, преко својих надлежних органа:

- развија и доноси локални план управљања отпадом;
- уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање отпадом на својој територији;
- уређује поступак наплате услуга у области управљања отпадом;
- даје мишљења у поступку издавања дозвола у складу са прописима;
- учествује у доношењу одлука за изградњу постројења за третман и коначно одлагање опасног отпада;
- врши и друге послове утврђене посебним законом.

У општини Чока донети су следећи прописи:

- Одлука о комуналним делатностима («Службени лист општине Чока» бр. 4 /1998).
- Одлука о поверавању комуналних делатности ЈКП-у „Чока“ из Чоке («Службени лист општине Чока» бр. 8/1991, 3/2001, 4/2004, 7/2006, 8/2007).
- Одлука о уређењу, одржавању и заштити комуналних објеката на територији општине Чока («Службени лист општине Чока» бр. 3/2005).
- Одлука о опремању, уређењу и одржавању депонија и обавези прикупљања, изношења и депоновања кућног смећа и отпадака на територији општине Чока («Службени лист општине Чока», бр. 1/1995)

2.3. Законодавство ЕУ у области отпада

- Директива Савета 75/442/ЕЕС о отпаду (Оквирна директива)
- Директива Савета 99/31/ЕС о депонијама отпада
- Директива Савета 94/62/ЕС о абалажи и амбалажном отпаду
- Директива 84/631/ЕЕС о надзору и контроли прекограничног кретања опасног отпада у ЕУ
- Директива 96/61/ЕЕС о интегралној превенцији и контроли загађења
- Директива 2001/42/ЕЕС о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину
- Директива Савета 91/157/ЕЕС о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце

- Директива Савета 75/439/ЕЕС о одлагању отпадних уља
- Директива Савета 2000/53/ЕС о истрошеним возилима
- Директива 2002/96/ЕС о отпаду од електричне и електронске опреме
- Директива 96/59/ЕС о одлагању РСВ/РСТ
- Директива Савета ЕУ 2000/76/ЕС о спаљивању отпада
- Директива 89/369/ЕЕС о редукцији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада и 89/429/ ЕЕС о редукцији загађења из постојећих градских постројења за спаљивање отпада
- Директива Савета 91/689/ЕЕС о опасном отпаду

2.4. Принципи управљања отпадом

Основни принципи управљања отпадом су:

1. Принцип одрживог развоја

Одрживи развој је усклађени систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације.

2. Принцип близине и регионални приступ управљању отпадом

Принцип близине значи да се, по правилу, отпад третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину. Приликом избора локација постројења за третман или одлагање отпада, поштује се принцип близине.

Примена овог принципа зависи од локалних услова и околности, врста отпада, његове запремине, начина транспорта и одлагања, као и могућег утицаја на животну средину. Примена овог принципа зависи и од економске оправданости избора локације. Постројење за третман или депонија за отпад лоцира се даље од места настајања отпада, ако је то економичније. Већина отпада третира се или одлаже у области, односно у региону у којем је настао. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова заснованих на европском законодавству и националној политици.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 267. „Службени лист општине Чока”

3. Принцип предострожности

Принцип предострожности значи да одсуство пуне научне поузданости не може бити разлог за не предузимање мера за спречавање деградације животне средине у случају могућих значајних утицаја на животну средину.

4. Принцип "загађивач плаћа"

Принцип „загађивач плаћа“ значи да загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Трошкови настајања, третмана и одлагања отпада морају се укључити у цену пружених услуга и производа.

5. Принцип хијерархије

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом:

- превенција стварања отпада и редукција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада;
- поновна употреба, односно поновно коришћење производа за исту или другу намену;
- рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа;
- искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, поврат енергије и др.)
- одлагање отпада депоновањем или спаљивање без искоришћења енергије, ако не постоји друго одговарајуће решење.

6. Принцип примене најпрактичнијих опција за животну средину

Принцип најпрактичнијих опција за животну средину је систематски и консултативни процес доношења одлука који обухвата заштиту и очување животне средине. Примена најпрактичнијих опција за животну средину установљава, за дате циљеве и околности, опцију или комбинацију опција која даје највећу добит или најмању

штету за животну средину у целини, уз прихватљиве трошкове и профитабилност, како дугорочно, тако и краткорочно.

7. Принцип одговорности произвођача

Овај принцип значи да произвођачи, увозници, дистрибутери и продавци производа који утичу на пораст количине отпада сnose одговорност за отпад који настаје услед њихових активности. Произвођач сноси највећу одговорност јер утиче на састав и особине производа и његове амбалаже. Произвођач је обавезан да брине о смањењу настајања отпада, развоју производа који су рециклабилни, развоју тржишта за поновно коришћење и рециклажу својих производа.

3. ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Општи циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва, очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином, као и побољшање услуга сакупљања и одлагања чврстог отпада самим тим побољшање општих хигијенских и здравствених услова у општини Чока. Локални План управљања отпадом одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период од 10 година узимајући у обзир правце развоја економије и индустрије.

Посебни циљеви су:

- идентификује одговорности за отпад (одређивањем улоге и задатке код појединих друштвених фактора),
- увести примарну сепарацију и рециклажу чврстог отпада на територији општине (инертни отпад, метал, стакло, папир, пластика) – смањити количину крајњег, неупотребљивог отпада која се трајно одлаже,
- развијање јавне свести на свим нивоима друштва у области управљања чврстим отпадом,
- обезбедити хигијенско одлагање чврстог отпада за око 13.000 становника општине Чока,
- побољшање квалитета живота становништва индиректно, преко санирања дивљих депонија и депонија комуналног отпада,
- спречавање загађивања подземних вода и река,
- безбедно затворити и санирати сметлишта,
- осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа,
- имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада.

4. ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАТА ПЛАНА – ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

4.1 Географски положај општине

Шире посматрано, територија чоканске општине се простира у североисточном делу Војводине, између Тисе, Мориша и Златице. Општина има изглед неправилног геометријског облика. Граничи се са територијама следећих општина: Новим Кнежевцем на северу, Кикиндом на истоку, Новим Бечејем на југу и југоистоку, општинама Адом и Сентом на западу и Кањижом на северозападу. На крајњем североисточном делу територија општине Чока излази на државну границу према Румунији. Западна граница је природна. Њу чини Тиса. Она раздваја територију

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 269. „Службени лист општине Чока”

општине Чока од општина Сенте и Аде. Чоканска општина и по површини и по броју становника спада у групу мањих војвођанских општина. Што се тиче међусобног положаја насеља у Општини може се рећи да се већа и економски јача насеља налазе у Потисју, на ивици лесне терасе према алувијалној равни Тисе. Идући од севера према југу она су поређана овим редом: Санад, Чока, Остојићево и Падеј. Групу мање развијених насеља чини Јазово, Црна Бара, Врбица и Банатски Моноштор. Потиска насеља су се од давнина налазила на прометном уздужном путу кроз банатско Потисје а одржавала су везе и са околним насељима у Бачкој, док је друга група насеља за све то време била по страни важнијих комуникација. Општи је закључак да чоканска

општина нема изразито повољан положај. Постоји разлика између њеног западног и источног дела. Насеља у западном делу Општине су боље повезана са већим административним, привредним и културним центрима, док су она у источном делу прилично изолована.

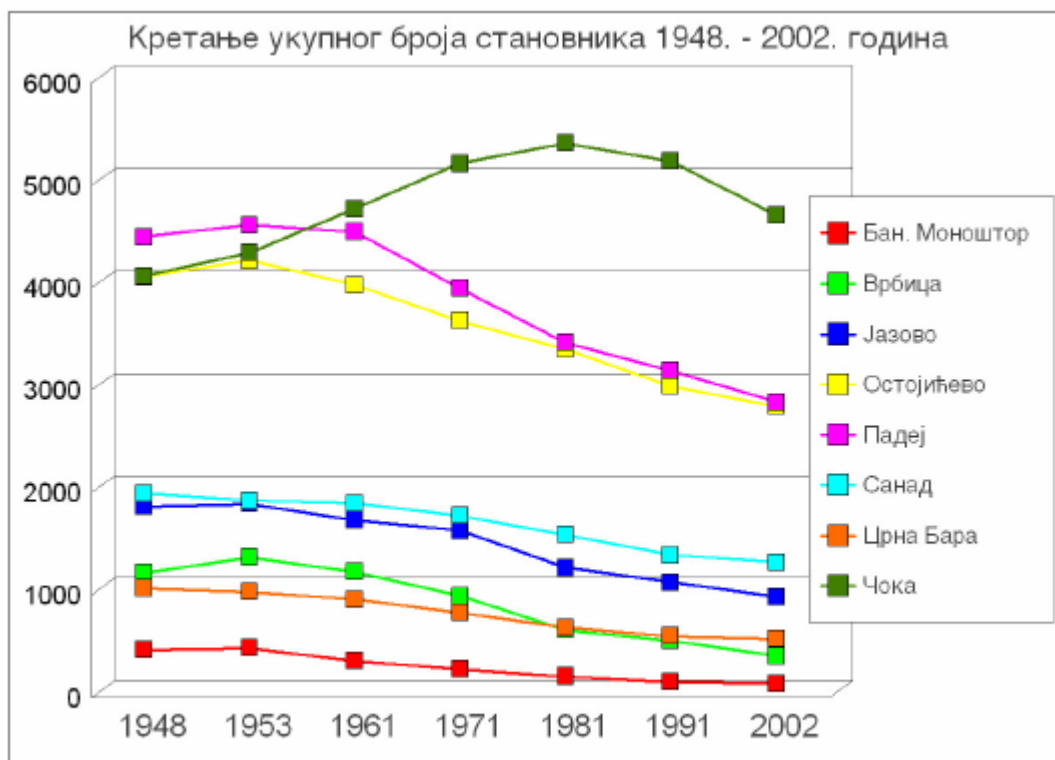
4.2. Становништво

Анализа демографског развоја насеља општине Чока извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1948 - 2002. године. Према последњем попису становништва 2002. године, у 8 насеља општине Чока живи 13832 становника, а у центру општине 34,0% становника. Дистрибуција становништва према величинским категоријама у ових осам насеља указује да је просечна популациона величина 1729 становника.

Табела 1. - Кретање укупног броја становника

Насеља	Година пописа							Прос.стопа раста	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	1948/02	1981/02
Банатски Моноштор	460	476	352	273	202	152	135	-2,30	-1,94
Врбица	1214	1363	1220	988	654	548	404	-2,06	-2,32
Јазово	1861	1887	1729	1625	1261	1119	978	-1,20	-1,22
Остојићево	4105	4265	4024	3678	3395	3040	2844	-0,68	-0,85
Падеј	4494	4610	4545	3993	3465	3190	2882	-0,83	-0,88
Санад	1989	1917	1892	1770	1584	1385	1314	-0,77	-0,89
Црна Бара	1064	1025	950	823	678	595	568	-1,17	-0,85
Чока	4115	4342	4770	5214	5414	5234	4707	0,25	-0,67
Укупно	19302	19885	19482	18364	16653	15263	13832	-0,62	-0,89

Анализа кретања укупног броја становника општине Чока, за период од 1948. до 2002. године, указала је на тренд пада укупног броја становника, по просечној годишњој стопи од -0,6%. Од пописа 1961. године присутна је перманентна депопулација. Посматрано по насељима сва насеља бележе пад укупног броја становника, осим општинског центра, а од пописа 1991. године број становника опада и у општинском центру.

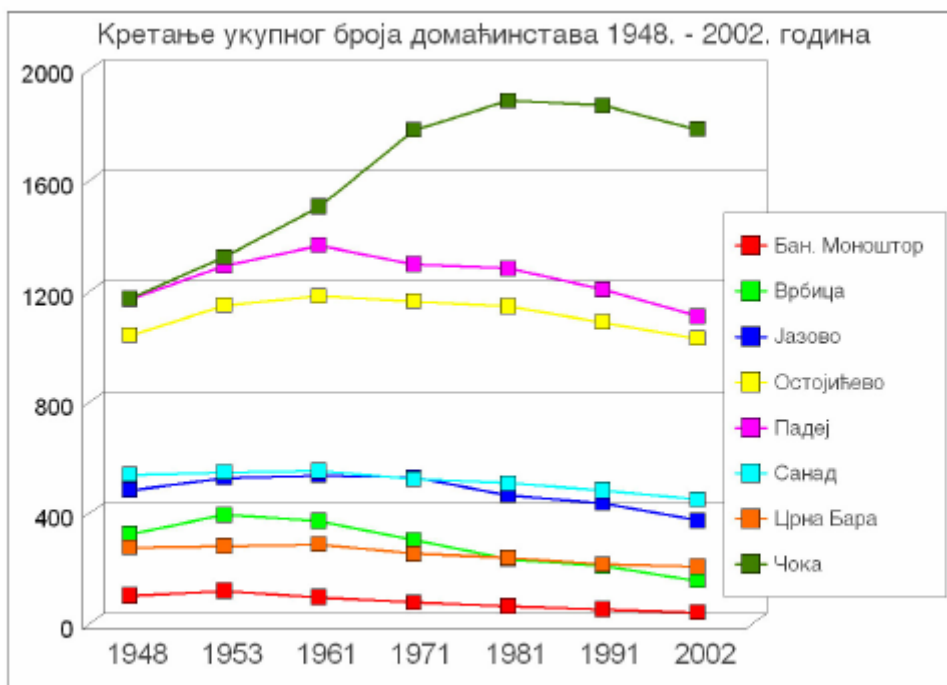
Графикон 1. – Кретање укупног броја становника 1948-2002. година

Анализа структура становништва по великим добним групама указује на повећање континента старог становништва, јер 53,7% популације Општине чини старије средовечно и старо становништво, са екстремно

високим индексом старења. Радни контингент (жене 15-59 год. и мушкарци 15-64 год.) чини 62,2 % укупне популације. Укупан број активних лица је 5752 (највећи број активних је у примарним делатностима, док је учешће активних у секундарним и терцијарним делатностима подједнако), а општа стопа активности 41,6. Искоришћеност радног контингента је 66,9%. Од укупне популације општине 22,9% је пољопривредно становништво, од чега је 61,9% активно

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 271. „Службени лист општине Чока”

пољопривредно становништво. Лица са личним приходом чине 24,6 % укупне популације Општине, а издржавана лица 33,7 % укупне популације. Коефицијент издржаваности (однос издржаваних лица и броја активних) је 0,81. Анализа образовне структуре становништва је релативно повољна. У популацији старијој од 10 година 1,3 % је неписмено становништво. Од становништва старијег од 18 година највеће учешће има становништво са завршеним средњим (35,1%) и основним образовањем (27,9%). Кретање укупног броја домаћинстава у анализираном периоду (1948-2002.год), бележи стагнацију, а од Пописа 1971. године перманентно опада укупан број домаћинстава. Просечна величина домаћинства опадала је од 3,7 до 2,6 чланова по домаћинству, као последица процеса раслојавања домаћинства.

Графикон 2. – Кретање укупног броја домаћинстава 1948-2002. година

На основу извршене анализе може се **оценити** да је општину Чока захватио процес демографског старења и да је општа демографска ситуација на подручју Општине неповољна. Стопа природног прираштаја је негативна и изразито висока, преко половине популације Општине је старо становништво, однос издржаваних лица и броја активних је веома неповољан, укупан број домаћинстава се смањује, а удео старачких домаћинстава се повећава. Оваква кретања у дужем временском периоду утицаће не само на смањење квантитета становништва, већ и на његов квалитет, јер негативан природни прираштај становништва значи његово старење, а тај поодмакли процес заостраваће проблеме обезбеђивања довољног броја радно способног становништва, попуњавање пензионих фондова и збрињавање остарелог становништва. На основу свега закључујемо, да неће доћи до побољшања демографске ситуације у планском периоду. Зато је неопходно ову неповољну демографску ситуацију бар ублажити и адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика) и Општине (развојни социјални и привредни програми) створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима општине Чока.

4.3. Историјат

Чока је старо насеље. То потврђују остаци материјалне културе који датирају из времена пре нове ере. Из тог времена у непосредној околини Чоке постоји неколико локалитета од којих је најпознатији »Кремењак«. Како се

археолошки материјал из »Кремењака« одликује одређеним специфичностима, у археологији је уведен појам »Чоканска култура«.

Стари назив места је Чака, који је по Боровском (др. Боровски Шандор члан Мађарске краљевске академије наука и секретар Мађарског историјског друштва) лично име и тек касније је претворено у Чока. Место је регистровано као дедовина племена Чанад. У писаним докумнетима први пут се спомиње 1247 године, припадала је палатину Понграц, сину Келеменеш бана, добили су је од краља 1256. године. Чоку заједно са рибњацама наследили су потомци Келеменеш. Још 1280. године била је у поседу Тамаша сина палатина Понграца када су је кунски разбојници спалили, после чега је годинама била пуста. Краљ Роберт је на почетку свог владања Чоку одузео од племена Чанад и тек 1321. године поново вратио, посредовањем чанадског »препост-а« (бискупа). Приликом деобе 1337.године део имања који лежи према ливади припао је породици Телекди а онај део према Тиси припао је породици Макофалви. Ове две породице су у том времену Чоку поново насељавали. 1469. године, бележени су као власници удова Деака Шевењази Алберта, удова Телекди Леринца и Серењи Орос Ласло. 22. маја 1508. године издејствовао је за себе Телекди Иштван за овај посед ново даровно писмо. Још прве половине XVI. века Чока се убраја у већа насеља па је чак и Олах Миклош у свом делу написаном 1536. године сматрао нужним да је спомене.

Одмах по паду Темишвара започело је пропадање и овог насеља, властела и кметови беже а на њихова места насељава се неколико српских пастира. По турском запису 1557 – 1558 нађено је свега 13 житеља.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 273. „Службени лист општине Чока“

1561. године је палатин (државни ишпан) Надашди Иштван одузео Чоку од Телекди Михаља који је отказао послушност и поклатио је Карачоњи Ласлу, док је последњи потомак породице Мако свој део поседа оставио својом опоруком из 1563. године, својој сестри Илони и сину Цоколи Ђерђу. 1564. године краљевски порески пописивач је забележио овде 5 1/2 порте (поседа) али по паду Ђуле припада турцима и скоро сасвим пропада, тако да су 1580. године овде живела свега 4 српска пастира. После пораза турака код Сенте на место старог насеља дошло је још 36 српских пастира. 1753. године Чока је означена као српско насеље и имала је 192 дома. Приликом свог пропутовања јужног дела Угарске 1768. године дошао је цар Јосиф II. из Кикинде у Чоку, а одавде је отишао да обиђе поприште битке код Сенте. 1773. године основана је српска школа и подигнута православна црква. 1779. године Чока је прикључена Торонталској жупанији. Када је у Бечу решена продаја државних добара, Чоку је на јавној дражби 1782. године купио Марцибањи Леринц који је овамо одмах довео мађаре – раднике. 1785. године основана је римокатоличка капеланије под управом темишварског бискупа, а 1808. године претворена је у племанију. 1797. године Чока је издејствовала себи назив варошица са тржишним привилегијама. 1800. године дошло је из преко Дунавских крајева више мађарских породица, а 1806. године словачких. Чока је добила право на одржавање годишњих вашара 19.09.1801. године. Римокатоличка црква је подигнута издашном помоћи породице Марцибањи у периоду од 1803- 1809. године. Марцибањи Леринц снабдео је цркву са пуно скупоцених црквених слика које је накуповао приликом затварања католичких манастира у време владавине Јосифа II. Нажалост већи део од ових слика 1849. године је упропашћен. Године 1830., 1836 и 1849. пустошила је колера и страдало је 141 особа. Последњи властелин Чоке био је Марцибањи Леринц, који је започео зидање каштиља, но пошто је исти извршио самоубиство, посао није довршен. Имање је потом 1868.године прешло у руке Барбер Агоштона и Класеманн пиварима из Кобање. Затим је имање постало власништво Шваб Кароља који је довршио зидање »Каштиља«.

Последњи власници овог велелепоседа били су Карољ и Артур Ледерер који су уједно били патронати католичке цркве. За време старе Југославије Чока је претежно пољопривредни крај а привреда је у свом зачетку.

За време окупације Ледерерова имање је преузето од стране немаца и уврштено је у конзорцијум »Херман Геринг Верке«. 1944. године ове крајеве од окупатора ослобађају партизанске јединице и делови III.Украјинског фронта Црвене армије. 04.августа борци Северобанатског партизанског одреда ослободили су логор политичких затвореника »Мацахумка« код Чоке. Од 1945. године па надаље Чока се нагло развија, формира се државно пољопривредно добро Чока од бившег имања Ледерера, Чока постаје седиште општине коме припадају насељена места Санад, Остојићево, Падеј, Јазово, Црна Бара, Врбица и Бан.Моноштор. Број становника је у сталном порасту. Број просветних и културних установа расте, привреда односно пољопривреда и индустрија се веома брзо развијају. Чока постаје важан економски, политички и културни центар Северног Баната. Развој Чоке је ишао узлазном линијом све до почетка последње деценије 20. века када због ситуације настале у земљи почиње стагнирање и пропадање привреде а са њом и друштвени-економски живот становништва.

4.4. Мрежа насеља

На простору обухваћеном Планом налази се 8 насеља просечне популационе величине од око 1729 становника. То су: Чока, Црна Бара, Банатски Моноштор, Јазово, Остојићево, Падеј, Санад и Врбица. Чока, административни центар општине је највеће насеље са 4707 становника а насеље Банатски Моноштор најмање, са свега 135 становника. Посматрајући дистрибуцију становништва према величинским категоријама у свих 8 насеља општине уочавамо: да су четири насеља у категорији до 1000 становника, три у категорији од 1000 – 3000 ст, а једно насеље (општински центар) у категорији од 3000-5000 становника. Насеља Општине показују тенденцију популационог пада што се манифестује и у старосној структури. Сва су насеља изузев општинског центра, сеоског типа са претежном орјентацијом на пољопривредну делатност. Насеље Чока као општински центар, има главну административну улогу у мрежи насеља и с обзиром на све мањи проценат пољопривредних домаћинстава прераста у насеље градског карактера.

Валоризујући просторне карактеристике мреже насеља уочени су одређени

показатељи:

- Мрежа насеља је просечне густине (на сваких 100 km² налази се у просеку 2,5 насеља, што је близу покрајинског просека; у Војводини се налази 2,2 насеља на 100 km²),
- Просечна величина насеља у Војводини износи 4351 становника, а у насељима посматраног подручја 1729 становника, што указује на релативну уситњеност насеља,
- Настанак и развој насеља условљен је природним и створеним чиниоцима, који нису подједнако утицали на одређивање положаја насеља, нити су током историје равномерно утицали на њихов развој,
- Најбитнији фактори који су били од пресудног значаја за положај и организацију насеља су природни фактори: конфигурација терена и правац пружања корита главних и споредних водотока.

4.5. Привреда

Као основа за анализу досадашњег привредног развоја општине Чока, коришћени су подаци Републичког завода за статистику, подаци Одељења за привреду, финансије, урбанизам, грађевинарство, комуналне делатности, инспекцијске послове и имовинско правне послове општине Чока, као и резултати извршене анкете мањег броја субјеката планирања (појединачна предузећа, представници МЗ и други). Сагледавањем основних развојних индикатора извршена је анализа привредне развијености општине Чока. Носиоци привредног развоја општине Чока су пољопривреда и индустрија. У табелама дат је преглед оствареног народног дохотка 2005. године, по делатностима и облицима својине. Из прегледа се види да је највећи доходак остварен у пољопривреди, лову, шумарству и водопривреди, затим у прерађивачкој индустрији, па у производњи и снабдевању електричном енергијом, гасом и водом. Од укупно оствареног народног дохотка у општини Чока, 2005. године, око 55% је остварено у пољопривреди, лову, шумарству и водопривреди, што указује да је ова Општина изразито пољопривредно подручје (Северно-банатски округ остварује око 27%, а Војводина око 22% у овој делатности), затим 19,5% је остварено у прерађивачкој индустрији и око 12% у производњи и снабдевању електричном енергијом, гасом

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 275. „Службени лист општине Чока”

и водом. Од укупног народног дохотка 74,5% остварено је у приватној својини, 14,8% у државној, 5,7% у друштвеној својини, 2,9% у мешовитој и 2,1% у задружној својини. Према подацима 2005. године од укупно 1291 запосленог, у сектору привреде ради 66% а у сектору ванпривреде запослено је 34%. У сектору привреде највећи број запослених је у прерађивачкој индустрији, затим у пољопривреди, шумарству и водопривреди и подједнако у трговини на велико и мало и саобраћају, складиштењу и везама. Према броју запослених на 1000 становника (127) општина Чока је на 43 месту од укупно 45 војвођанских општина.

4.6. Природни ресурси

Геолошке и геоморфолошке карактеристике подручја

У геолошком погледу, подлогу језерским седиментима на територији општине Чока чине стене палеозојске старости (гнајс – конгломерати, кварцити и шкриљци) и тријаски кречњаци. Дебљина језерских седимената је различита, од 1000м северозападно од Санада до 3500м источно од Црне Баре и Врбице. Представљени су углавном глинама и песковима различитог механичког и хемијског састава.

Најмлађе геолошке творевине представљене су флувијалним (шљунак, песак, муљ) и еолским (лес) седиментима. Песак је констатован на више места и експлоатише се као грађевински материјал. Највећи мајдан песка се налази око километар источно од Црне Баре. Наслаге песка се налазе испод слоја алувијалног земљишта.

Рељеф Чоканске општине одликује се елементима који су заједнички за рељеф читавог северног Баната. То је равничарско подручје, са малим висинским разликама. Апсолутне висине се крећу од 78 m до 85 m. Основни правац нагнутости терена је од севера ка југу, односно правцу отицања Тисе. Нагнутост се још запажа и од североистока ка југозападу.

4.7. Индустија

Индустија је поред пољопривреде најважнија привредна грана. Анализа је показала да је дошло до промене у структури привреде општине Чока. Високо учешће индустрије (преко 30%) у структури привреде осамдесетих година, смањено је, тако да је 2005. године у индустрији остварено 19,5% од укупно оствареног народног дохотка општине. Индустија се у општини Чока базира највећим делом на расположивој сировинској основи и постојећим производним капацитетима. У оквиру индустрије заступљена је прехрамбена индустрија, прерада лековитог биља, прерада дувана, метална индустрија, производња опеке и црепа и др. Индустијска производња је у стагнацији, а расположиви производни капацитети су углавном прерађивачког карактера, са недовољним степеном искоришћености и недовољним степеном финализације производа.

Анализа просторног размештаја привредних капацитета показала је одређен степен концентрације индустријских капацитета у општинском центру, и у насељу Падеј (прерада лековитог биља "Мента", циглана, производња санитарског материјала). У осталим насељима су углавном капацитети у функцији пољопривреде и трговине. Од укупно оствареног народног дохотка у општини Чока свега 6% је остварено у трговини, што говори да она није довољно развијена. Анализа постојећих трговинских капацитета указала је на недостатак савремених трговинских капацитета (робна кућа, мегамаркет, самоуслуга). Са аспекта равномерног услуживања становништва општине ситуација није тако неповољна, јер не постоји изразита концентрација малопродајних капацитета у општинском центру. Највише је продавница у општинском центру (око 30%), затим у Остојићеву (око 25%), Падеју (око 20%), Санаду (око 6%), а у осталим насељима је по једна или две продавнице. У наредном периоду потребно је обезбедити савремене трговинске капацитете у свим насељима општине Чока. Број занатских радњи у општини Чока опада из године у годину. Просторни распоред занатских радњи показује, концентрацију у општинском центру. У структури занатских услуга преовлађују занатске услуге у служби човека и домаћинства (око 45%), релативно добро су заступљене занатске услуге у служби привреде и превозничке услуге, док су недовољно заступљене услуге ауторемонта. Анализа је показала да у насељима општине Чока број и структура занатских услуга не задовољава потребе становништва. Мање од 1% од укупно оствареног народног дохотка у општини Чока остварено је у угоститељству, што говори да је угоститељство неразвијено. Анализа структуре и обима угоститељских објекта показује да су највише заступљени угоститељски објекти који пружају услуге пића, а да недостају угоститељски објекти који пружају услуге исхране и смештаја. Такође, потребно је побољшати опремљеност постојећих објеката и подићи ниво услуга.

4.8. Пољопривреда

За педолошку ситуацију у општини Чока не може се рећи да је на завидном нивоу, али ни да је фактор ограничења производње. Наиме, ова општина има солидан удео чернозема и алувијума, као високопродуктивних земљишта, али и значајне површине под смоницама и слатинама. Може се констатовати да општина Чока има хетероген педолошки састав. Черноземи и алувијуми обухватају $\approx 40\%$, а смонице и слатине $\approx 45\%$ територије Општине. На основу оваквог чињеничног стања и природних потенцијала и тренутног стања пољопривреде са сигурношћу се може предвидети да ће ова грана и у будућности представљати окосницу развоја општине Чока. Стога је значајно сагледати постојеће стање, као полазну основу за могућност формирања планске концепције за наредни период.

4.9. Саобраћајна инфраструктура

На простору општине Чока егзистирају три вида саобраћаја: друмски, железнички и водни који, својим инсталационим капацитетима и манифестацијама задовољавају све транспортне захтеве за превозом људи и добара са овог простора. Основни саобраћајни капацитети овог простора су државни пут II реда бр. 112, Ђала - Нови Кнежевац – Чока – граница Румуније (Valkani) као и државни пут II реда бр. 123, Банатско Аранђелово – Црна Бара - Мокрин – Кикинда – Војвода Степа – Бегејци – Неузина – Селеуш – Алибунар – Банатски Карловац – Делиблато – Ковин, који су основни саобраћајни реципијенти на овом простору и то како у домену интерних тако и интеррегионалних кретања. Ови државни путеви II реда – регионални путеви, кумулишу сва интерна кретања у оквиру овог простора и усмеравају их до жељених одређишта.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 277. „Службени лист општине Чока”

Постојеће трасе ових путева пролазе кроз насеља, и својим капацитетом углавном задовољавају све захтеве на одговарајућем нивоу саобраћајне услуге, на високом нивоу проточности саобраћаја у

условима стабилног саобраћајног тока, међутим њихове манифестације значајно нарушавају одвијање насељских токова као и стање животне средине.

Други по важности саобраћајни правац овог простора је државни пут I реда бр. 24, Суботица – Сента (неизграђена деоница) – Чока – Кикинда – Зрењанин – Панчево - Ковин. Овај државни пут I реда кумулише сав даљински саобраћај у правцу "Банатске магистрале" и усмерава га ка Кикинди и Зрењанину тј. сав саобраћај са ауто-пута транзитно (кроз Сенту) усмерава ка жељеним одредиштима. Државни пут – "Банатска магистрала" кроз постојећу трасу ван насеља и кроз изграђени систем сегмената обилазница око насеља, из правца Ђале (општина Нови Кнежевац), општине Чока, са обилазницом око Црне Баре, преко општинског простора Кикинде, и даље кроз општине источног и јужног Баната (Нова Црња, Ковачица, Ковин), омогућиће укључивање свих банатских општина у саобраћајни систем АП Војводине а такође и бити алтернативни путни правац коридору X (ауто-путу Е-75).

Остали путеви у оквиру овог простора су у функцији одвијања саобраћаја на локалном нивоу. То су општински (локални) и некатегорисани путеви који су по облику радијални и који су врло значајни у оквиру формираног општинског система путева.

5. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

5.1. Историјат организованог сакупљања чврстог комуналног отпада

Историјат организованог сакупљања чврстог комуналног отпада везан је за настанак и развој некада Комуналне Радне Организације „Хигијена“ Чока, затим њене промене назива у Комунално Друштвено Предузеће „Чока“ са п.о. Чока, да би код Трговинског суда у Зрењанину у регистарском улошку Фи. 1-837 Предузеће било уписано као Јавно Предузеће Комунално Предузеће „Чока“ са п.о. Чока и на крају је усагласивши се са законским прописима променило назив у Јавно Комунално Предузеће „Чока“ са п.о. Чока ул. Палих бораца бр. 5 под којим називом и данас послује.

5.2 Постојећа пракса управљања отпадом

Укупан број становника општине Чока износи 13.832 према Попису рађеном 2002. године. Системом организованог сакупљања отпада обухваћено је свега 34,7% становништва. Комунална делатност у овој општини поверена је Јавном Комуналном Предузећу „Чока“ из Чоке. Сакупљање отпада је организовано само у Чоки, те се сматра да је покривеност становништва МЗ Чока оваквим системом скоро 100%, док у осталим насељима није организовано сакупљање отпада.

Увид у податке је омогућен у наредној табели.

ОШТИНА	ИМЕ НАСЕЉА	ПОПИСИ 2002 ГОДИНЕ*			ПОДАЦИ ИЗ ЈКП**
		БРОЈ СТАНОВНИКА	БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА	ПРОСЕЧАН БРОЈ ЧЛАНОВА ДОМАЋИНСТАВА	БРОЈ СТАНОВНИКА
ЧОКА	ЧОКА				
ЧОКА	ЧОКА	4.707	1.802	2,61	4.800
УКУПНО ОПШТИНА ЧОКА		13.832	5.332		
УКУПАН БРОЈ СТАНОВНИКА ОБУХВАЋЕН ОРГАНИЗОВАНИМ СИСТЕМОМ САКУПЉАЊА ОТПАДА					4.800
ПРОЦЕНАТ ОБУХВАТА					34,70 %

Табела 2. Број домаћинстава и број становника обухваћених системом за сакупљање отпада у општини Чока

*подаци из Пописа 2002. године (Завод за статистику Републике Србије)

**подаци из Јавног Комуналног Предузећа „Чока“, Чока

НАСЕЉЕ	БРОЈ СТАНОВНИКА	КОЕФИЦИЈЕНТ* (кг/ст/дан)	ДНЕВНО (т)	НЕДЕЉНО (т)	МЕСЕЧНО (т)	ГОДИШЊЕ (т)
ОСТОЈИЋЕВО	2.844	0,5	1,42	9,95	42,66	519,03
ПАДЕЈ	2.882	0,7	2,02	14,12	60,52	736,35
ЧОКА	4.707	1	4,71	32,95	141,21	1.718,06
БАНАТСКИ МОНОШТОР	135	0,5	0,07	0,47	2,03	24,64
ВРБИЦА	404	0,5	0,20	1,41	6,06	73,73
ЈАЗОВО	978	0,5	0,49	3,42	14,67	178,49
САНАД	1.314	0,5	0,66	4,60	19,71	239,81
ЦРНА БАРА	568	0,5	0,28	1,99	8,52	103,66
УКУПНО	13.832		9,85	68,92	295,38	3.593,75

Табела 3. Генерисање отпада према квантитету (тежини) у кг/становнику - процена за општину Чока

* "Коефицијент" представља количину отпада генерисаног од стране једног становника у зависности од типологије насеља.

Званично сметлиште се налази са источне стране насеља Чока, са обезбеђеним асфалтираним прилазом са регионалног пута према Кикинди. Сметлиште је ограђено, али не постоји чуварска служба. Приликом пријема отпад се не мери нити евидентира. Системи за сакупљање процедурних и оцедних вода не постоје, па прети опасност од угрожавања подземних вода.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 279. „Службени лист општине Чока”

Не постоје системи за прикупљање и отплињавање депонијских гасова, те су зато често појаве спонтаних пожара. Отпад се распостире два пута месечно, али се не засипа инертним материјалом. Не постоје прикључци на водоводну, електро и ПТТ инфраструктуру.

Садашња пракса поступања са индустријским отпадом по појединим предузећима:

1. Млекара Чока Д.О.О. је предузеће које се бави прерадом млека. Тип отпада који се генерише је неопасан и састоји се од картонских кутија и фолије. Није извршена карактеризација и категоризација отпада код надлежних организација. За сакупљање отпада користе се четири контејнера од 3 м³ које празне јавне службе.

2. Дуванска индустрија Чока А.Д. је предузеће које се бави ферментацијом дувана. Отпад настао приликом обраде дувана и састављен од прашине, дуванске ситњевине, корова и заперака, одлаже се у четири контејнера од 12 м³. Контејнере празни комунално предузеће. У предузећу није извршена карактеризација и категоризација отпада код надлежних организација.

3. АД „Мента“ Падеј није извршила карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација. У Табели 4. су дате количине и врсте отпада насталог приликом прераде, дораде и паковања лековитог биља.

<u>ВРСТА ОТПАДА</u>	<u>ГОДИШЊА КОЛИЧИНА</u>
Стабљика менте	3.000 кг
Прах менте	1.500 кг
Стабљика камилице	2.000 кг
Прах камилице	1.000 кг
Пластична амбалажа	4.830 ком.

Табела 4. Приказ врста и количина отпада генерисаног у предузећу АД „Мента“, Падеј

Отпад се скупља у контејнеру од 2 м³ и одвози сопственим превозом једном недељно на сметлиште.

У Табели 5. дат је приказ врста и количина отпада насталог у предузећима у општини Чока

<u>ПРЕДУЗЕЋЕ</u>	<u>ВРСТА ОТПАДА</u>	<u>ГОДИШЊА КОЛИЧИНА</u>	<u>ОДЛАГАЊЕ</u>	<u>РЕЦИКЛАЖА</u>
МЛЕКАРА ЧОКА	картонске кутије, фолија	----	градска депонија	
ДУВАНСКА ИНДУСТРИЈА	прашина, дуванска ситњевина, испод 1/32", коров и заперци	----	градска депонија	
АД "МЕНТА" ПАДЕЈ	-стабљика менте -прах менте -стабљика камилице -прах камилице -пластична	3 т 1,5 т 2 т 1 т 4830 ком.	сметлиште	

	амбалажа			
--	----------	--	--	--

Табела 5. Врсте и колличине отпада у предузећима општине Чока

Управљање отпадом на подручју општине Чока врши Јавно Комунално Предузеће „Чока“ (у даљем тексту: Предузеће) ПИБ 101417500 , матични број 08148058 које је од стране свог Оснивача основано и организовано за обављање комуналних делатности на територији општине Чока.

Предузеће је основано Одлуком оснивача Скупштине Општине Чока број 061-16/91-01 од дана 27.12.1991 године ради обављања делатности од општег интереса са следећим циљевима оснивања и пословања:

1. обезбеђење трајног обављања делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба корисника комуналних производа и услуга;
2. развоја и унапређења обављања делатности од општег интереса;
3. обезбеђења техничко – технолошког и економског јединства система и усклађености његовог развоја;
4. стицања добити и
5. остваривања законом утврђеног интереса .

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 281. „Службени лист општине Чока“

б) делатности Предузећа

Предузеће обавља следеће делатности :

- 01121 – гајење цвећа и украсног биља
- 01412 – уређење и одржавање паркова, зелених и рекреативних површина
  - чишћење јавних површина у насељу
- 01413 – остале пољопривредне услуге
- 02010 – узгој и искоришћавање шума
- 28520 – општи машински радови
- 40203 – дистрибуција гаса
- 40300 – производња и снабдевање паром и топлом водом
- 41000 – сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
  - одржавање јавних бунара и чесми
- 45110 – рушење и разбијање објеката, земљани радови
- 45210 – груби грађевински радови и специфични радови нискоградње
- 45240 – изградња хидрограђевинских објеката
- 45250 – остали грађевински радови
- 45320 – изолациони радови
- 45330 – постављање цевних инсталација
- 45410 - малтерисање
- 45420 – уградња столарије
- 45430 – постављање подних и зидних облога
- 45440 – бојење и застакљивање
- 45450 – остали завршни радови
- 50200 – одржавање и оправка моторних возила
  - прање моторних возила
- 51530 – трговина на велико дрветом и грађевинским материјалом
- 51540 – трговина на велико металном робом, цевима, уређајима и опремом за централно грејање, санитарним и инсталационим материјалом
- 51560 – трговина на велико осталим репродукционим материјалом
- 51570 - трговина на велико отпадцима
- 52410 – трговина на мало текстилом

- 52480 – трговина на мало у специјализованим продавница
  - продавница погребне опреме
  - продавница цвећа, садница, семена, ђубрива и кућних љубимаца
- 60250 – превоз робе у друмском саобраћају
- 60300 – цевоводни транспорт
- 70120 – куповина и продаја некретнина за сопствени рачун
- 70200 – изнајмљивање некретнина
  - одржавање пијаце и пружање услуге на њима
- 70320 – управљање некретнинама за туђ рачун
- 72300 – обрада података
- 74700 – чишћење објеката
  - пружање димничарских услуга
- 90000 - одстрањивање отпадака и смећа, санитарне и сличне активности
  - уклањање отпадних вода дренажом, канализацијом, одводним каналима и на други начин
  - уређење и одржавање депоније
  - одржавање јавних WC-а
- 92330 – вашарске активности и активности забавних паркова
- 93010 – прање и чишћење текстилних и крзнених предмета
- 93030 – погребне и пратеће делатности
  - уређење и одржавање гробаља
  - уклањање животињских лешева и одржавање сточних гробаља.

Сходно одредбама оснивачког акта и Статута Предузећа исто може да обавља и друге споредне делатности које су повезане са обављањем горе наведених делатности које се уобичајено обављају уз горе наведене основне делатности у мањем обиму или повремено. Одлуку о промени односно проширењу делатности доноси Управни одбор уз сагласност Оснивача Предузећа.

Распоред сакупљања отпада на подручју општине Чока

Сакупљање отпада на подручју општине Чока у складу са својим регистрованим делатностима (**90000 - одстрањивање отпадака и смећа, санитарне и сличне активности - уклањање отпадних вода дренажом, канализацијом, одводним каналима и на други начин - уређење и одржавање депоније**), врши ЈКП „Чока“ из Чоке. Сакупљање отпада на подручју општине Чока одвијало би се континуирано на месечном нивоу након набавке новог ауто – смећара и то:

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 283. „Службени лист општине Чока“

Прва недеља у месецу

понедељак и уторак – Падеј I и II реон
 среда и четвртак – Чока I и II реон
 петак – Остојићево

Друга недеља у месецу

понедељак – Јазово
 уторак -Црна Бара и Врбица
 среда и четвртак – Чока I и II реон
 петак – Санад

Трећа недеља у месецу

понедељак и уторак – Падеј I. и II.реон
 среда и четвртак – Чока I и II реон
 петак - Санад

Четврта недеља у месецу

понедељак – Јазово
 уторак - Црна Бара и Врбица
 среда и четвртак – Чока I и II реон
 петак - Санад

Напомињемо да цена једног за те послове погодног новог ауто - смећара износи око 90.000 Еура.

Анализа састава сакупљеног комуналног отпада

Морфолошки састав отпада преставља удео појединих врста отпада у карактеристичном узроку отпада. Морфолошки састав отпада се испитује просејавањем отпада средњег узрока кроз сито са одређеном величином отвора (15мм x 15мм). Остатак на сити се распоређује ручно на поједине компоненте отпада. Најчешће се одређује састав у односу на: хартију, метал дрво, гуму, пластику, отпад од хране, текстил. Морфолошки састав отпада зависи од: броја становника, економске ситуације и животног стандарда, годишњег доба, климе и географског положаја.

Утврђивање морфолошког састава отпада извршено је применом методе мерење узрока. На тај начин утврђена је количина и састав отпада који генерише одређен број становника у одређеном временском периоду.

Контејнери су на дан узимања узорака били пуни и пренешени су тог дана на депонију комуналног отпада у Чоки. Контејнери су испражњени на означеном простору.

Из сваког контејнера извршено је издвајање следећих компоненти и то:

- органске материје,
- папир,
- текстил,
- метал,
- пластика,
- гума,
- стакло,
- грађевински отпад,
- остали отпад.

Отпадне материје које имају својства опасног отпада :

- акумулатори и батерије,
- шприцеви, газе, лекови којима је истекао рок трајања, завоји
- уља, хемикалије,
- амбалаже од хемијских средстава (пестицида, хербицида, фунгицида и др.),
- лешеве угинулих животиња.

Свака издвојена компонента је тежински измерена.

Табела 6.

Анализа састава отпада

Број	Врста/тип/ отпада	Количина / т / година	%
1.	Органски материјал	659,25	25
2.	Папир	131,85	5
3.	Текстил	131,85	5
4.	Грађевински отпад	791,70	30
5.	Пластика	131,85	5
6.	Гума	131,85	5
7.	Стакло	131,85	5
8.	Метал	263,70	10
	Остали отпад	263,70	10
	УКУПНО	2.637,60	100%

*подаци из Јавног Комуналног Предузећа "Чока", Чока

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 285. „Службени лист општине Чока"

5. 4. Преглед количине сакупљеног отпада по свим месним заједницама на подручју општине Чока, датих у тонама, на годишњем нивоу

Табела 7.

Насељена места	Остало смеће	Кућно смеће
----------------	--------------	-------------

Чока	4920	900
Остојићево	2779	550
Санад	2729	540
Јазово	1312	250
Црна бара	978	186
Врбица	568	108
Бан. Моноштор	404	77
Падеј	135	26
УКУПНО:	13.825	2637

6. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

Према Националној стратегији управљања отпадом Републике Србије из 2003. године, отпад је подељен на контролисани и неконтролисани отпад. Контролисани отпад обухвата комунални отпад, комерцијални и индустријски, укључујући и медицински отпад.

Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из рударства и каменолома.

У складу са Националном стратегијом, посебно се издвајају следећи токови отпада:

- кућни, комерцијални и неопасан индустријски отпад,
- амбалажа и амбалажни отпад,
- коришћени акумулатори и батерије,
- ислужена возила,
- отпадне гуме,
- отпадна уља,
- РСВ и РСТ отпад,
- опасан отпад,
- отпадна електронска и електрична опрема и
- муљ из постројења за третман отпадних вода.

6.1. Неопасан индустријски отпад

Неопасан индустријски отпад се у појединим врстама индустрије појављује као тзв. „чист отпад“, а то је нарочито карактеристично за металне остатке.

У том смислу би било неопходно:

- идентификовати генераторе отпада који генеришу секундарне сировине;
- организовати сакупљање секундарних сировина у складу са законском регулативом;
- успоставити економске интересе на линији генератор – сакупљач - прерађивач;
- подстаћи прераду и коришћење секундарних сировина;
- успоставити тржишне механизме;
- утврдити алтернативан третман за велике количине рециклабилног материјала који се сада износи на депонију (папир, пластика, стакло);
- утврдити алтернативан третман биоразградивог отпада (храна, зеленило). Овај отпад је потребно компостирати;
- едуковати радно особље за поступање са отпадом;

Ове активности потребно је спровести у складу са економским интересом, обзиром на важење принципа „загађивач плаћа“.

6.2. Амбалажа и амбалажни отпад

У складу са Директивом европског законодавства о амбалажи и амбалажном отпаду бр. 94/62/ЕЦ, регион би морао:

- да изради програм поступања са амбалажом, нарочито за део који се односи на комерцијални сектор,
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување амбалаже,
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним количинама амбалаже,
- по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина,
- да промовише поновно коришћење амбалаже,
- организовати сакупљање отпадне амбалаже, а у том циљу организовати одговарајући информациони систем,
- развити програм едукације запослених као корисника амбалаже,

- амбалажу која се не може поново користити, организовано износити на тржиште или организовати њено коришћење као енергента.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 287. „Службени лист општине Чока”

6.3. Батерије и акумулатори који садрже опасне материје

У складу са одредбама Директиве европског законодавства о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце бр. 91/157/ЕЕС, а коју је потребно пренети у национално законодавство, обавеза региона и локалне самоуправе је:

- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулаторима,
- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005% живе,
- да омогући одвојено сакупљање потрошених батерија и акумулатора, а у циљу њихове прераде или одлагања ,
- у складу са програмом, да обезбеди услове за сакупљање и привремено чување утрошених батерија и акумулатора,
- да води евиденцију о набављеним, утрошеним и сакупљеним батеријама и акумулаторима по успостављању тржишта секундарним сировинама, да организује службу која би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина,
- да доставља информације о сакупљеним и одложеним (ускладиштеним) батеријама надлежним органима.

6.4. Дотрајала возила

У складу са Директивом европског законодавства о ислуженим возилима бр. 2000/53/ЕС, дати су следећи предлози:

- потребно је изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља),
- обавезати власника ислуженог возила да обезбеди предају возила предузећу које има дозволу за третман ,
- потребно је уредити поступак сакупљања и предаје возила предузећу које има дозволу за третман ,
- обавезати произвођаче и увознике возила да пруже информације о расклапању возила, односно одговарајућем третману из служеног возила,
- произвођачи возила су дужни да у производњи возила користе материјале, саставне делове и конструкционе елементе који омогућавају поново искоришћење или рециклажу отпада који настаје њиховим растављањем.

Предузеће које третира ислужена возила је у обавези да:

- примени најбољу расположиву технику,
- води евиденцију о свим фазама третмана,
- обезбеди третман неупотребљивих возила и одлагање делова који се не могу прерадити,
- изда потврду о преузимању возила власнику ислуженог возила.

6.5. Отпадне гуме

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕС, општина би у складу са захтевима директиве морала да:

- утврди начин алтернативног третмана гума (којих има у склопу својих производних комплекса), имајући у виду да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман коинсинерације у цементарама, као и друге могућности нпр. дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.).
- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеди третман производа после употребе, коришћењем најбољих доступних техника, ради искоришћења и рециклаже

- обезбеди да свако ко врши сакупљање, транспорт, третман или одлагање отпадних гума води прецизну евиденцију о отпадним гумама и количини која је третирана
- забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа .

a/ Отпадна уља

Према Националној стратегији управљања отпадом, једна од основних директива коју треба пренети у национално законодавство је и Директива која се бави проблемом одлагања отпадних уља („Council Directive 75/439/EEC on the disposal of waste oils“). Директива даје приоритет процесирању отпадних уља регенерацијом, тј. процесу пречишћавања отпадних уља, уклањањем загађивача, продуката оксидације и адитива, које такво уље може садржати. Уколико регенерација није могућа, предлаже се коришћење отпадних уља као алтернативног горива (сагоревање уз искоришћење енергије), где треба предузети све мере како би се осигурао рад постројења који неће изазвати значајнија загађења ваздуха. Последња опција у управљању отпадним уљима је коначно одлагање или контролисано складиштење. Код складиштења и сакупљања отпадних уља треба водити рачуна да не дође до мешања са РСВ/РСТ или са другим опасним отпадом.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 289. „Службени лист општине Чока“

Поменута Директива строго забрањује:

- испуштање отпадних уља у површинске воде, подземне воде, мора и системе за дренажу,
- одлагање или испуштање штетних отпадних уља у земљиште и неконтролисано испуштање остатака насталих прерадом отпадних уља ,
- прераду отпадних уља која проузрокује загађење ваздуха које премашује МДК.

У вези са свим горе наведеним, да би регион правилно управљао отпадним уљима, потребно је:

- израдити План за управљање отпадним уљима,
- успоставити систем за прикупљање отпадног уља (идеална места су трансфер станице, рециклажни платои, рециклажне центри где се могу поставити специјални контејнери у које би корисници уља доносили отпадно уље),
- о насталој и прикупљеној количини водити прецизну евиденцију,
- у складу са нормативима, адекватно складиштити и руковати отпадним уљима,
- уколико је изводљиво, отпадна уља треба одвозити на регенерацију у Рафинерију Београд или давати цементарама за коинсинерацију,
- забранити испуштање отпадних уља у површинске, подземне воде, или системе за дренажу
- развити програм едукације запослених при руковању отпадним уљима.
- електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и узорковање опреме која је у погону и која садржи РСВ;
- електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме која садржи РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофининг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора извршити безбедан третман материја и опреме загађене са РСВ; до прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу, тако да не може доћи до цурења или изливања уља које садржи РСВ. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу.

б/ Опасан отпад

Што се тиче опасног индустријског отпада, он захтева посебан третман. С обзиром на законске захтеве и циљеве постављене Националном стратегијом, сви генератори су дужни да изврше карактеризацију и категоризацију отпада.

То значи да је потребно:

- увести обавезу да сваки генератор мора израдити план и процедуру поступања са опасним
- отпадом од момента настајања до коначног третмана и одлагања,
- изградити информациони систем за прикупљање података о опасном отпаду,

- идентификовати све генераторе опасног отпада у Региону и генераторе секундарних сировина,
- идентификовати све типове отпада, извршити карактеризацију отпада и утврдити количине опасних отпада,
- успоставити мере за смањење настајања опасног отпада на месту настајања,
- дефинисати обавезе максималног поновног коришћења и рециклаже амбалаже за допрему сировина,
- реконструисати постојеће производне циклусе са аспекта настајања опасног отпада,
- смањити токсичност насталих опасних отпада заменом сировина,
- фаворизовати изградњу регионалне депонија опасног отпада или једне на нивоу државе,
- успоставити обавезу мониторинга и контролног система за управљање опасним отпадима,
- организовати систем обуке за генераторе и њихове раднике,
- радити на перманентној едукацији јавности ,
- у недостатку техничких прописа и правне регулативе, користити регулативу ЕУ развијати програм едукације.

6.8. Инертни отпад

Инертни отпад на територији општине Чока одлаже се на следећим локацијама:

ЧОКА - Званична депонија ЈКП "Чока" Чока смештена је на источном ободу насеља Чока, на око 100м од пута Чока-Црна Бара. Процењена површина под отпадом је око 0,8 ха. Приликом одлагања, отпад се гура ка депресији на јужном ободу локације, па је у том делу дебљина тела депоније преко 5,0 м. Процењена укупна количина одложеног смећа је између 10.000 и 15.000 м³.

САНАД - Депонија смећа у Санаду смештена је на југозападном ободу села, одмах уз одбрамбени насип реке Тисе. Смеће је расуто на површини од око 3 ха, у мањим гомилама незнатне дебљине. Процењује се да укупна количине смећа не прелази 1000 м³.

ВРБИЦА - Депонија смећа у Врбици смештена је на источном ободу села, у старом ископишту глине. Смеће се одлаже по ободу депресије. Процењује се да укупна количине смећа не прелази 500 м³.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 291. „Службени лист општине Чока”

ЦРНА БАРА - Депонија у Црној Бари налази се поред пута за Мокрин, у источном делу села. Отпад се баца уз сеоски пут, на релативно ограниченој површини, око 0,5 ха. Укупна количина смећа не премашује 500 м³.

ЈАЗОВО - Депонија Јазово смештена је на око 500м северно од села. Око смећа је формиран импровизован насип од земље. Укупна количина смећа не премашује 500 м³.

ОСТОЈИЋЕВО - Депонија у Остојићеву налази се на југоисточном ободу села. Смеће је расуто на великој површини. Укупна површина износи око 1,5 ха, али није у целости покривена смећем. Укупна процењена количина смећа не прелази 1000 м³.

ПАДЕЈ - Депонија Падеј смештена је на западном ободу села, у близини реке Тисе. Смеће је расуто на око 2 ха, али нема значајну дебљину. Недавно је један део парцеле ограђен, па се углавном ту одлаже смеће.

7. СТРАТЕШКИ ОКВИР И ПОТРЕБНЕ ПРОМЕНЕ

На основу анализе стања тренутне ситуације у управљању комуналним отпадом разрађен је план одрживог управљања отпадом за период 2010–2020. године. План уређује управљање чврстим комуналним отпадом на територији општине Чока од његовог настанка до коначног збрињавања, са основним циљем успостављања целовитог система управљања отпадом у складу са Националном стратегијом и постојећим европским захтевима и стандардима.

Циљеви интегралног управљања отпадом у највећој мери су:

- смањивање генерисане количине отпада,
- смањивање количина отпада одложеног на депоније применом примарног издвајања корисног отпада ,
- смањивање удела био–деградабилног отпада у депонованом комуналном отпаду,

- смањивање негативног утицаја депонованог отпада на животну средину и људско здравље,
- управљање генерисаним отпадом по принципу одрживог развоја ,
- искоришћавање отпада за производњу енергије.

План подразумева примарно одвајање на извору: пластике, стакла, папира и картона. Остале количине генерисаног комуналног отпада се односе из свих домаћинстава на депонију или одвозе на трансфер станицу. Број потребних посуда за смеће и транспортних возила је прорачунат тако да обезбеђује ефикасно и одрживо прикупљање и транспорт укупне количине чврстог комуналног отпада генерисаног у домаћинствима, јавним установама, предузећима и другим генераторима чврстог комуналног отпада у општини.

Трансфер станица би требала да буде пројектована тако да обезбеди привремено складиштење отпада генерисаног у плану одређеним насељеним местима. На овом постројењу отпад би био подложен механичком и биолошком третману у зависности од композиције отпада који се третира. Након секундарне сепарације отпада због издвајања корисних рециклабила као што су пластика, метали, стакло и папир исти се могу продавати на тржишту као секундарне сировине. Остатак отпада који је у највећој мери био–деградабилан отпад бива подложен биолошком третману, како би се добили вредни продукти као што су биогаз и компост који имају своју тржишну вредност. Друга могућност третирања комуналног отпада је његово спаљивање и производња електричне енергије или водене паре који се даље могу пласирати на тржиште.

8. НАДЗОР И ПРАЋЕЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ И МЕРА

Сходно члану 84. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС», бр. 36/2009) општини се поверава вршење инспекцијског надзора над активностима сакупљања и транспорта инертног и неопасног отпада, као и привременог складиштења инертног и неопасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада, за које надлежни орган издаје дозволу на основу овог закона. За надзор управљања посебним токовима отпада надлежни су покрајински и републички инспекцијски органи.

Контролу спровођења плана управљања отпадом за период 2010 - 2020. године врши Општинско веће.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - АП ВОЈВОДИНА
О П Ш Т И Н А Ч О К А
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЧОКА
Број: 016 - 1/2010 – XXI
Дана: 24.11.2010.год.
Ч О К А

Председник СО –е Чока,
Пинтер Чабa с.р.

Број 15., дана 25. НОВЕМБАР 2010. године, страна 293. „Службени лист општине Чока"

66.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС" бр. 72/09 и 81/09-исправка), члана 9. став 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04) и члана 77. Статута општине Чока(„Службени лист општине Чока" бр. 3/02, 8/02, 7/05, и 11/08) по прибављеном мишљењу Комисије за планове, са седнице одржане 30.06.2010. године

Скупштина општине Чока на својој седници одржаној дана 24.11.2010. године доноси

О Д Л У К У
О ИЗРАДИ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЛОКАЦИЈЕ
ПРЕЧИСТАЧА ОТПАДНИХ ВОДА НАСЕЉА ЧОКА

Члан 1.

Израђује се План детаљне регулације локације пречистача отпадних вода у насељу Чока (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Циљ доношења Плана је Обезбеђивање и одређивање локације и потребног простора за пречишћавање отпадних вода насеља Чока.

Члан 3.

План обухвата ванграђевинско подручје које представљају катастарске парцеле:

- кат.парц.бр.2985 к.о.Чока, њива велики рит.....3ха 74а 23м²,
- кат.парц.бр.2986 к.о.Чока, њива велики рит..... 18а 99м²,
- кат.парц.бр.2991 к.о.Чока, јарак велики рит..... 12а 99м².

Укупна површина поменутих парцела је 4ха 05а 88м².

Тачна површина обухвата ће бити дефинисана планом због могућих одступања постојећег стања од катастарских подлога.

Члан 4.

План обавезно садржи текстуални део, са правилима уређења и правилима грађења, графичке прилоге, са свим потребним детаљима.

План ће дефинисати радни простор будућег градског пречистача, предлог препарцелације и намене будуће радне зоне градског пречистача.

Овим планом се с обзиром да решава локацију објеката који су по својој функцији јавни објекти од општер интереса, утврђује предлог промене статуса кат. парцела које су у обухвату плана у јавно грађевинско земљиште.

Члан 5.

Предлог Плана израдиће се у року од 30 дана од дана прибављања неопходних услова за израду.

Члан 6.

Месна заједница Чока накнадно ће одредити носиоца израде Плана сходно са Законом којим се уређују јавне набавке.

Члан 7.

Средства за израду Плана обезбедиће Месна заједница Чока.

Члан 8.

Истовремено се приступа изради Стратешке процене утицаја Плана на животну средину.

Члан 9.

Јавни увид и стручна расправа вршиће се у згради Општине Чока.

О јавном увиду и стручној расправи стараће се Комисија за планове која ће утврдити датум, место и време одржавања истих.

Члан 10.

Комисија о свом раду сачињава извештај који садржи податке о спроведеном јавном увиду и обављеној стручној расправи, а приказ свих примедби са ставом по свакој примедби доставља Скупштини општине, као саставни део образложења Плана.

Члан 11.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Чока“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА - АП ВОЈВОДИНА
О П Ш Т И Н А Ч О К А
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЧОКА

Број: 016 - 1/2010 – XXI

Дана: 24.11.2010.

Ч О К А

Председник СО –е Чока,
Пинтер Чаба с.р.